

Universitetskansliet

Studenträkningen den 6 november 2009

Vilka studenter har medräknats?

Sedan flera år har vi varje höst beräknat det totala antalet studenter vid Karlstads universitet med hjälp av registreringsuppgifter i Ladok. För att siffrorna skall bli så jämförbara som möjligt över tiden har mätningen gjorts vid samma tidpunkt, nämligen den 6 november. I studentuppgifterna ingår samtliga individer som hittills under höstterminen varit registrerade på någon kurs vid universitetet oavsett finansieringsform – bidragsfinansierade lärarutbildningsuppdrag och vanliga uppdragsutbildningar ingår således också i totalsiffran. Betonas bör dock att studentpopulationen fr.o.m. 2008 definierats på ett något annorlunda sätt, vilket innebär att uppgifterna inte är helt jämförbara med tidigare år. Förändringarna leder dock samtidigt till en bättre överensstämmelse med såväl SCB:s individberäkningar som den vanliga volymeräkningen i form av helårsstudenter.

Resultatet av höstens mätning kan sammanfattas i följande punkter:

- **Rekord i studenter**

Aldrig någonsin har det funnits så många studenter vid Karlstads universitet under en och samma termin. Hittills under höstterminen har 11 526 studenter blivit registrerade på en kurs vid universitetet. Detta är 1 705 fler än under höstterminen 2008 (+17 %) och drygt 700 över den tidigare högsta noteringen från 2003. Inom den anslagsfinansierade verksamheten är uppgången ca 1 400 studenter (+15%), om man då bortser från sommarkurserna som definitionsmässigt också tillhör höstterminen till den del verksamheten bedrivs efter den 1 juli. Däremot är det färre studenter denna höst på kurser inom Lärarlyftet och uppdragsutbildningen (åtminstone vad gäller den poänggivande verksamhet som inrapporteras i Ladok).

- **Både program och fristående kurs ökar, men mest kurserna...**

Den kraftiga uppgången av studentantalet gäller både fristående kurser och utbildningsprogram. Den stora ökningen av programnybörjare denna höst (+580 nybörjare) har verksamt bidragit till

att antalet programstudenter ökat med nästan 800 jämfört med föregående hösttermin, en uppgång med 13 procent. Den största ökningen återfinns inom de samhällsvetenskapliga och tekniska programområdena, där ingenjörsutbildningarna i individer räknat ökat med 35 procent. Programmen på avancerad nivå har sammantaget ökat med 25 procent, och har därmed ökat sin andel från 10 procent till 11 procent av det totala antalet programstudenter.

För de fristående kurserna är tillväxten ännu kraftigare än för programmen totalt sett. Sommarkurserna ökade med över 400 individer (+80%), och inom den ”rena” höstterminsverksamheten har studentantalet ökat med ca 800 individer, en uppgång med 22 procent. Ökningen är i relativa termer nästan lika kraftig, oavsett det gäller kurser på distans eller campus och oavsett om det är fråga om kurser på helfart eller delfart.

Genom att de fristående kurserna uppvisar en förhållandevis kraftigare uppgång har programstudenternas relativa andel av den totala studentpopulationen minskat under året, från 59 procent till 57 procent.

- **Mer än var tredje student läser på distans**

Antalet studenter som, helt eller delvis, studerar på distans fortsätter att växa. De uppgår nu till 4 150, vilket är ca 650 fler än förra hösten (+19%). Eftersom campusstudenterna ökat nästan lika mycket (+16%) har distansstudenters relativa andel inte förändrats nämnvärt (+0,5 procentenheter, vilket innebär att andelen ligger kvar på 36 procent av samtliga studenter vid universitetet).

Inom den anslagsfinansierade verksamheten har studenter som läser helt eller delvis på distans ökat något mer (+21%). Drygt 20 procent av programstudenterna är registrerade på en distanskurs, och bland studenterna på fristående kurs är distansandelen mer än dubbelt så hög (44%).

I likhet med föregående år är ungefär 35 procent av distansstudenterna bosatta i Värmland, varav hälften i Karlstad.

- **Männen kommer tillbaka**

Kvinnorna har länge varit i majoritet bland studenterna, i Karlstad liksom i övriga landet (även om andelen för Karlstads universitet de senaste åren legat betydligt över riksgenomsnittet på 60-61 %), och dominansen har för vart år blivit allt tydligare. Under innevarande hösttermin har dock antalet manliga studenter ökat förhållandevis mer (+24 % mot + 14 % för kvinnorna), och kvinnornas andel har därmed minskat från 68 procent till 66 procent.

Inte minst bland höstens programnybörjare har männen ökat markant. Jämfört med höstterminen 2008 har de manliga nybörjarna ökat med 55 procent, och det är nu fråga om över 1 000 individer. Männen andel har därmed ökat från 36 procent till 42 procent av alla programnybörjare. Det kraftigt ökade nybörjarintaget på våra tekniska program utgör givetvis en viktig förklaring till denna utveckling (männens andel uppgår till 79% inom denna sektor). Antalet manliga nybörjare har emellertid ökat också inom de övriga programområdena, inklusive flera program med en tidigare kraftig övervikt av kvinnor (som t.ex. PA-programmet från 15% till 33%, Biovetenskap från 21% till 37 %, läroinriktningen mot fritidshem från 13% till 41 %).

Det ökade manliga inslaget bland programnybörjarna har främst kanaliserats till campusutbildningarna, där andelen män ökat från 40 procent till 47 procent. Andelen kvinnor bland pro-

gramnybörjarna är däremot fortsatt hög på de program – företrädesvis inom lärarutbildning och vård – som genomförs på distans (även om andelen minskat något, från 76 % till 75 %).

När det gäller fristående kurser är den manliga inbrytningen inte lika tydlig. Männerna har visserligen ökat förhållandevis mer än kvinnorna även här, men skillnaden är liten och andelen män har därmed ökat endast obetydligt, från 31,7 till 32,0 procent.

Orsaken till den förhållandevis höga kvinnoandelen för Karlstad är dels att några av våra större programutbildningar – lärarutbildningen och vårdutbildningarna – har en fortsatt mycket kraftig kvinnodominans totalt sett (även i ett nationellt perspektiv: 74 % för lärarutbildningen - 77 % vid Kau - och 86 % på sjuksköterskeprogrammet - 88 % vid Kau), dels den stora andelen studenter på kurser i fort- och vidareutbildningssyfte, företrädesvis i form av distansundervisning (totalt utgör dessa en fjärdedel av det totala studentantalet), som i första hand lockar kvinnliga studenter i mera mogen ålder. Av studenterna i åldersgruppen 35 år eller äldre är kvinnoandelen hela 76 %.

- **De yngre studenterna ökar mest**

Inte helt oväntat, med tanke på den försämrade arbetsmarknaden och de stora ungdomskullarna, har antalet yngre studenter ökat mycket kraftigt. I själva verket kan tre fjärdedelar av den totala uppgången hänföras till åldrarna upp till 29 år. Åldersgruppen upp till 21 år har ökat med 34 procent - bland de manliga studenterna var uppgången ännu tydligare, +40 procent.

Uppgången har varit särskilt påtaglig bland de allra yngsta studenterna. Den positiva utveckling bland 18-19-åringar som vi kunde urskönja redan förra året har fortsatt med oförminskad styrka även denna höst; antalet studenter har inom denna grupp ökat med över 50 procent. Knappt två tredjedelar av de studenter som i stort sett gått direkt från gymnasieskolan till universitetet har kommit in på ett utbildningsprogram eller på basåret.

På de fristående kurserna är de äldre studenterna fortfarande den största åldersgruppen. Andelen 35 år och äldre utgör numera 42 % av studenterna på fristående kurs, medan de endast uppgår till 16 % av programstudenterna. (Den äldsta programstudenten är en 64-årig kvinna som läser det nya masterprogrammet i vård- och stödsamordning. Vår allra äldsta student är en 76-årig man – männen är i majoritet bland våra mest seniora studenter – som läser en B-kurs i ekofilosofi.)

Margaretha Eriksson

Bilaga 1: Sammanställning av studenträkning den 6 november

Bilaga 2: Tabeller över studentvolymen 1987-2008 samt distributionsformer 1999-2009

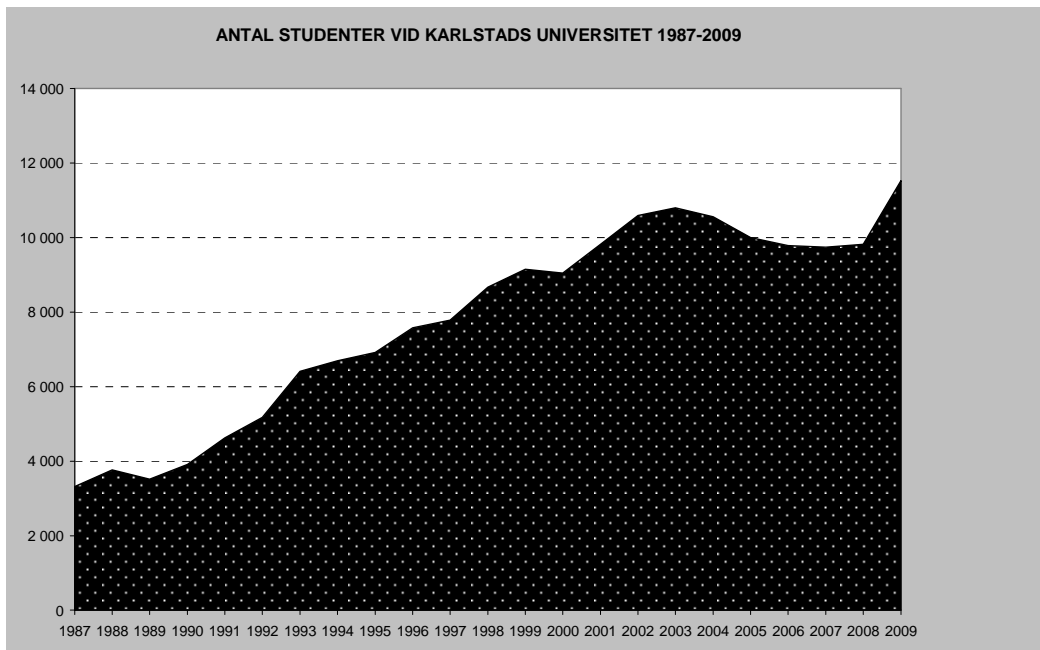
Bilaga 1

Antal registrerade studenter i Ladok per den 6 november

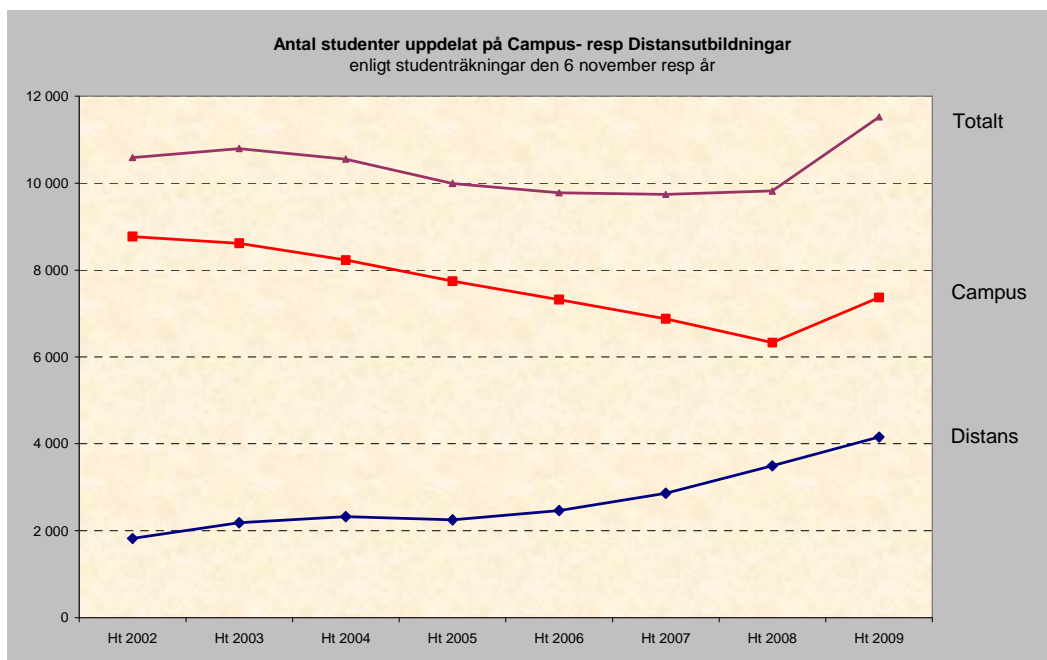
Antal individer	2006	2007	2008	2009	Förändring 1 år	
					Antal	i procent
Totalt	9 781	9 741	9 821	11 526	+1 705	+17,4 %
<i>varav</i>						
Kvinnor	6 477	6 508	6 697	7 660	+ 963	+14 %
Män	3 304	3 233	3 124	3 866	+ 742	+24 %
Andel kvinnor	66,2 %	66,8 %	68,4 %	66,5 %	- 1,7 %	
<i>varav</i>						
Program	5 987	5 891	5 834	6 600	+766	+13 %
Fristående kurs	3 794	3 850	3 987	4 926	+ 939	+24 %
Andel programstudenter	61,2 %	60,5 %	59,4 %	57,3%	- 2,1 %	
<i>varav</i>						
Campus	7 318	6 878	6 328	7 369	+1 041	+16 %
Distans	2 463	2 863	3 493	4 157	+ 664	+19 %
Andel distansstudenter	25,2 %	29,4 %	35,6 %	36,1%	+ 0,5 %	
<i>varav</i>						
-20 år	1 034	1 004	1 212	1 497	+ 285	+24 %
21-24 år	2 902	3 059	2 846	3 501	+655	+23 %
25-29 år	1 785	1 823	1 723	2 047	+324	+19 %
30-39 år	2 099	1 974	2 006	2 132	+ 126	+6 %
40-49 år	1 315	1 265	1 323	1 456	+133	+10 %
50- år	646	616	711	893	+ 182	+26 %
Andel 24 år och yngre	40,2 %	41,7 %	41,3 %	43,3%	+2,0 %	
Andel 25-29 år	18,3 %	18,7 %	17,6 %	17,8%	+0,2 %	
Andel 30 år och äldre	41,5 %	39,6 %	41,1 %	38,9%	-2,2 %	

Anm: Som registrerade räknas de studenter som är förstagångsregistrerade på en kurs samt de som är fortsättningsregistrerade på kurs som löper över flera terminer. T.o.m. 2007 inräknas även omregistrering av studenter som fått rätt att delta i undervisningen ytterligare en gång. Fr.o.m. 2008 ingår däremot studenter med sent avbrott. En studerande räknas endast en gång vid varje summeringsnivå.

Bilaga 2

Tabell 1: Studentvolymen 1987-2009

Tabell 2: Distributionsformer 1999-2009